

It teaches us by saying **ביום**

תלמוד לומר **ביום** –

OVERVIEW

The **ברייטא** cites two פסוקים. From the פסוק of **עד יום**¹ we derive that a שלמים may only be eaten until the end of day two but it is forbidden to be eaten ג' אור ליום, and from the פסוק **'ביום'**² we derive that it is burnt on the third day; not in the night (preceding it). תוספות explains that both פסוקים are necessary.

תוספות asks:

תימה אמאי איצטריך עד יום –

It is astounding! Why is necessary for the תורה to write the words **עד יום** to teach us that a שלמים may not be eaten ג' אור ליום?!

תיפוק ליה דאינו נאכל אור לשלישי מדאיצטריך ביום –

It can be derived, that a שלמים **is not eaten** 'אור לג', from the fact that it was **necessary** for the תורה to write the word **ביום** to teach us that it is not burnt during the night (of 'אור ליום ג').

תוספות will explain how we can derive that it is 'אור לג' from 'ביום':

דאי סלקא דעתך דנאכל פשיטא דאינה נשרפת באותו לילה דתיכף לאכילה שריפה³ –

For if you will assume that it may be eaten ג' אור ליום, then the שלמים can **certainly not be burnt on that very same night** (that it is eaten), for the rule is that a קרבן is **burnt immediately after** the time of **eating** has expired. The fact that it is necessary for the תורה to preclude burning the קרבן on ג' אור ליום, indicates that it may not be eaten at that time. The question remains why is it necessary to derive the איסור אכילה on ג' אור ליום from 'עד יום' when it can be derived from 'ביום'.

תוספות answers:

ויש לומר דאי לאו עד יום הוה אמינא נאכל –

And one can say; that if not for the לימוד of **'עד יום'**, I may have thought that the שלמים **can be eaten** ג' אור לג' –

ואיצטריך ביום למעוטי שלא ישרף בלילה של אחרי כן:

And the פסוק of 'ביום' is necessary to exclude, that the קרבן **may not be burnt the following night** (אור ליום ד'),⁴ but indeed it is not necessary to teach us that it may not be burnt

¹ ביום זבחכם יאכל וממחרת והנותר **עד יום** השלישי באש ישרף. The פסוק reads: ויקרא (קדושים) טו, 1.

² והנותר מבשר הזבח **ביום** השלישי באש ישרף. The פסוק reads: ויקרא (צו) ז, 1.

³ See 'Thinking it over'

'עד תורה wrote; for since it is באכילה, obviously it cannot be burnt. Therefore the תורה wrote 'עד to inform us that the שלמים may not be eaten אור ליום ג'.

SUMMARY

If not for the פסוק of יום עד we would have thought that the ביום פסוק comes to prohibit burning קדשים at night, and we would not have known that a שלמים may not be eaten אור ליום ג'.

THINKING IT OVER

When תוספות asks that it is obvious that it cannot be eaten אור ליום ג' since we need מיעוט that it is not to be burnt then, תוספות explains that it is obvious (that it cannot be burnt) since תיכף לאכילה שריפה. Seemingly תוספות could have simply said that בזמן אכילה there can be no שריפה since it is not בותר, or something similar. Why the expression?!⁵ תיכף לאכילה שריפה

⁴ The תורה is teaching a general rule that קדשים should not be burnt at night (only by day) even if it was not burnt on יום ג' for whatever reason. In actuality there is מחלוקת (in יבמות עב,ב) between ר' יוחנן who maintains that after the initial חיוב שריפה which is ביום, it can later be burnt by day and by night, and ר' אלעזר who maintains that it can never be burnt at night (even later). It is possible that according to the מסקנא of our גמרא that ביום comes to exclude אור לג' from שריפה, but on אור לד' or later you may burn it (at night) as ר' יוחנן maintains.

⁵ See: מהרש"א הארוך בדו"מ אות ב וג' and תוספות הרא"ש הערה 3